

A Fővárosi Ítéltábla a BROSS Válságkezelő Kft. (címe) felszámoló által képviselt felperes neve „felszámolás alatt” (címe) felperesnek ... jogtanácsos által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen vállalkozási díj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. október 14-én kelt 36.G.41.492/2015/10. számú ítélete ellen a felperes részéről 11. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 200.000 (Kétszázezer) forint jogtanácsosi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy az állami adóhatóság külön felhívására, a felhívásban megjelölt módon és számlára fizessen meg az állam javára az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 2.500.000 (Kettőmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a Fővárosi Bíróság a 2012. április 13-án kelt ... számú végzésével elrendelte a felperes felszámolása megindításának közzétételét.

Az alperes mint megrendelő és a felperes mint a ... közös ajánlattevő közül az egyik tag 2013. augusztus 23-án aláírták a 2008. május 30-án létrejött vállalkozási szerződés 3. számú módosítását. A felperes ezen szerződésmódosítás alapján összesen 619.637.855 forint összegű számla benyújtására vált jogosulttá. A szerződésmódosítás 5.5. pontjában az alperes kijelentette, hogy ez alapján akkor fog kifizetést teljesíteni, ha a kifizetéshez szükséges forrás rendelkezésre áll. A vállalkozó konzorcium tagjai a szerződésmódosítás aláírásával elfogadták, hogy kifizetésre csak a forrás rendelkezésre állását követően fog sor kerülni, és ezzel kapcsolatban semmiféle további igényt, követelést nem támasztanak az alperessel szemben.

Ezt megelőzően a felperes 2011. szeptember 28-án szándéknyilatkozatot tett az alvállalkozóinak, amiben a projektben résztvevő alvállalkozóknak a szándéknyilatkozatban megjelölt összegeket engedményezte. A felperes megküldte az alperes részére a szándéknyilatkozatokat, és arról tájékoztatta az alperest, hogy a felperesi végzsámla terhére közvetlen kifizetést kér a szándéknyilatkozatok megküldését tartalmazó levelében felsorolt alvállalkozók részére. A szándéknyilatkozatokat az alperes 2011. szeptember 30-án vette át.

A felperes a 2013. július 18-án kelt levelében arról értesítette az engedményeseket külön-külön, hogy az engedményezési szándéknyilatkozatot visszavonja.

Az alperes 2013. augusztus 16-án arról tájékoztatta a felperest, hogy a jogosult személyének bizonytalansága miatt az engedményezési szándéknyilatkozatok és a felperes által megtámadott engedményezések alapján fennálló követeléseket bírósági letétbehelyezéssel fogja teljesíteni.

A felperes az elsőfokú bíróságra 2015. május 12-én benyújtott és módosított keresetében 449.822.868 forint tőke és ennek 2013. október 23-tól a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett minden félév utolsó napján érvényes jegybanki alapkamat kétszeres mértékének megfelelő

késedelmi kamat, valamint 43.484.378 forint tőke tekintetében 2013. október 23-ától 2015. szeptember 7-ig terjedő időre a késedelemmel érintett minden félév utolsó napján érvényes jegybanki alapkamat kétszeres mértékének megfelelő késedelmi kamat és perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Arra hivatkozott, hogy az alperes mint megrendelő és a ... mint közös ajánlattevő közötti vállalkozási szerződés 3. számú módosítása alapján a konzorcium tagjaként 619.637.855 forint összegű követelése van az alperessel szemben. A hitelezői érdekek védelmében az engedményezési szándéknyilatkozatokat egyoldalúan visszavonta, mert azok nem feleltek meg az engedményezési szerződésekkel szemben támasztott követelményeknek, figyelemmel a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 47. § (1) bekezdésére. Állította, hogy a szándéknyilatkozatok nem tekinthetők engedményezésnek. Az engedményezés nem lehet egyoldalú nyilatkozat, ezért a szándéknyilatkozatok a Ptk. 200. § (2) bekezdése, valamint a Cstv. 34. §-a és 38. §-a alapján érvénytelenek. A szándéknyilatkozatok megtévesztőek, ezért semmisek, mert már a keletkezésük időpontjában lehetett tudni, hogy a felperesi társaság anyacége felszámolás alá kerül. A felszámolás elrendelésekor a felek között nem valósult meg a beruházás végleges lezárása, ezért a felperes nem bocsáthatta ki az alperes felé a végszámlát. Emiatt a felperes kötelezettsége sem nyílt meg az alvállalkozók felé a vállalkozási díjak kifizetésére, mivel az alvállalkozókkal megkötött szerződések szerint is csak akkor teljesít a felperes, ha a megrendelő is teljesít felé. Előadta továbbá, hogy a szándéknyilatkozatokban szereplő 21 alvállalkozóból 9 alvállalkozó jelentette be hitelezői igényét a felszámolási eljárásban.

Vitatta, hogy szükség lenne adóigazolás csatolására ahhoz, hogy az alperes kifizesse a 43.484.378 forintot, ezért igényt tartott a késedelmes kifizetésből eredő késedelmi kamatokra.

Az alperes az ellenkérelmében a felperes keresetének elutasítását és perköltségben marasztalását kérte.

Elsődlegesen a per megszüntetését indítványozta, mert a felperes nem vonta perbe az alvállalkozókat, ugyanis a felperest vállalkozási díj csak akkor illeti meg, ha a bíróság érvénytelennek tekinti az engedményezéseket.

A felperes 2011. szeptember 30-án értesítette az engedményezési szándéknyilatkozatokról és arról, hogy követelése jelentős részét engedményezte a munkát ténylegesen elvégző alvállalkozóira. Hangsúlyozta, hogy a felszámoló nem élt a Cstv. 40. § (1) bekezdésében meghatározott jogával és az engedményezéseket nem támadta meg keresettel. Az engedményezési értesítés kézhezvételét követően nem teljesíthetett az eredeti jogosultnak.

A szerződésmódosítás értelmében kizárt az alperes késedelme addig, amíg a saját forrás nem áll rendelkezésre. A 43.484.378 forint esetében a követelést azért nem fizette ki, mert a NAV igazolást nem csatolta a felperes, és ezt a követelést nem tudta uniós forrásból kiegyenlíteni, ezért a kormányhoz kellett folyamodnia pótlólagos támogatásért.

A Fővárosi Törvényszék a 2015. október 14-én kelt 36.G.41.492/2015/10. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 1.000.000 forint perköltséget. A felperes köteles külön felhívásra 1.500.000 forint le nem rótt kereseti illetéket megfizetni a Magyar Államnak.

Határozata indokolása szerint a felek egyezően adták elő azt, hogy a vállalkozási szerződés és módosítása alapján az alperesnek mint megrendelőnek fizetési kötelezettsége keletkezett. Az alperes elismerte továbbá, hogy a felperes eredeti kereseti követelésének összege megegyezik a felperesi alvállalkozók felé teljesített, valamint a jövőben teljesítendő, továbbá a felperesnek közvetlenül fizetendő alperesi fizetési kötelezettségek összegével.

A felperes a keresetét többek között azokkal az összegekkel csökkentette, amelyeket az alperes közvetlenül a felperes részére fizetett ki. Mindezekre tekintettel abban a jogkérdésben kellett állást

foglalnia, hogy az alperesnek a vállalkozási szerződésből eredő felperesi szándéknyilatkozatokkal érintett fizetési kötelezettségeit a felperes vagy a felperesi alvállalkozók részére kell teljesítenie.

Rögzítette, hogy a követelés engedményezése nincs alakszerűséghez kötve. Az engedményezőnek az értesítés megtételekor nincs olyan kötelezettsége, hogy az engedményezési szerződést csatolja az értesítéshez, vagy az engedményezés megkötéséhez vezető körülményeket ismertesse a kötelezettnek. Az engedményezőnek kizárólag értesítenie kell a kötelezettet a követelés átruházásáról, amely értesítésben egyértelműen meg kell jelölnie az engedményezett követelést, valamint a követelés új jogosultját. Az értesítés megtétele ugyancsak nincs alakszerűséghez kötve, az akár szóban is történhet.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a perbeli esetben az engedményezési szándéknyilatkozatok a követelések engedményezéséről szóló értesítésnek minősülnek. A szándéknyilatkozatokkal együtt megküldött kísérlévélben a felperes kifejezésre juttatta azt, hogy a szándéknyilatkozatok tartalmazzák azokat a követeléseket, amelyeket közvetlenül az alvállalkozóknak kell megfizetni a felperesi végszámla terhére. A felperes az alperes számára egyértelművé tette azt, hogy a kísérlévél és az engedményezési szándéknyilatkozatok átvételét követően hatályosan kizárólag az alvállalkozóknak teljesíthet.

A felperes több okból is érvénytelennek tartotta az engedményezési szándéknyilatkozatokat, amelyekkel kapcsolatban az elsőfokú bíróság az alábbiakat emelte ki. Az alperesnek az engedményezésről szóló értesítés kézhezvételét követően nincs jogosultsága arra, hogy az értesítés alapjául szolgáló engedményezési szerződéseket ellenőrizze, és a vizsgálata eredményétől tegye függővé azt, hogy teljesít-e az értesítésben megjelölt engedményesnek.

Az elsőfokú bíróság a 8. sorszámú jegyzőkönyvében mellőzés terhe mellett kifejezetten felhívta a felperest keresete pontosítására abban a kérdésben, hogy kéri-e az engedményezési szerződések érvénytelenségének megállapítását. Figyelmeztette arra is, hogy ha határozott keresete az engedményezési szándéknyilatkozatok érvénytelenségére is irányul, akkor ennek megfelelően pontosítsa keresetét és vonja perbe az alvállalkozókat. A felperes az elsőfokú bíróság felhívására előadta, hogy ilyen megállapításra irányuló határozott keresete nincs, és nem kívánja perbe vonni az alvállalkozókat. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság nem vizsgálhatta azt a kérdést, hogy az engedményezési szerződések érvénytelennek tekintendők-e abból a szempontból, hogy azok a hitelezők kijátszására irányultak, mivel erre a felperesnek a Cstv. 40. § (1) bekezdésében meghatározott keresetet kellett volna előterjesztenie.

Annak sincs jelentősége, hogy a követelések lejártak-e az engedményezés megtételekor, mert jövőbeli, bizonytalan követelést is lehet engedményezni. Az engedményezés nem sértette továbbá a Cstv. 34. §-át és 38. §-át sem, mivel az engedményezésről szóló értesítés megtételekor a felperes felszámolását nem rendelték el, tehát a felszámoló nem rendelkezhetett még ebben az időpontban a felperes vagyonával. Az engedményezéssel még a felszámolás elrendelése előtt kikerültek az engedményezési szándéknyilatkozatokban rögzített követelések a felperes vagyonából, és emiatt is megszűnt a felszámolónak e követelések feletti rendelkezési joga.

Megállapította az elsőfokú bíróság, hogy a felperes 2013. július 18-án kelt levele joghatás kiváltására nem alkalmas. Az engedményezés az engedményező és engedményes egybehangzó akaratán alapuló követelés-átruházás, amely teljesedésbe megy a követelés átadásával, valamint az átadás elfogadásával. A felperes kétséget kizáró módon a követeléseket átadta az alvállalkozóknak, akik esetében nem merült fel olyan körülmény, hogy a követelés átadásában ne lettek volna egyetértésben a felperessel. A felszámoló tehát jelen esetben nem gyakorolhatja a Cstv. 47. § (1) bekezdésében meghatározott jogát, mivel az engedményezési szerződés teljesedése miatt az engedményezési szerződés felei nem tartoznak egymásnak folyamatosan fennálló szolgáltatással és ellenszolgáltatással. Nem teljesült továbbá a Cstv. 47. § (1) bekezdésében meghatározott az a feltétel sem, hogy a felek egyike sem teljesített szolgáltatást.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az alperes az engedményezési szándéknyilatkozatokban foglalt követeléseket hatályosan a felperes alvállalkozóinak teljesítheti, ezért a felperesnek a 449.822.868 forint tőke és járulécai megfizetésére irányuló keresetét elutasította.

A szerződésmódosítás 5.5. pontja értelmében a felperes elfogadta, hogy az alperes csak a kifizetéshez szükséges forrás rendelkezésre állását követően teljesít kifizetést. A felperes kijelentette, hogy ezzel a kikötéssel kapcsolatban nincs igénye az alperessel szemben. A perben nem volt olyan felperesi tényállítás, amely szerint a 43.484.378 forint kifizetéséhez szükséges forrás a keresetben késedelemként megjelölt időpontban, azaz már 2013. október 23-ától az alperes rendelkezésére állt, továbbá, hogy az együttes adóigazolás 2015. február 21-i benyújtásakor rendelkezésére állt az alperesnek a 43.484.378 forint kifizetéséhez szükséges forrás. A szerződésmódosítás 5.5. pontja alapján a forrás rendelkezésére állásának hiányában kizárt az alperes késedelve. A felperes nem bizonyította az alperes késedelmét, ezért az elsőfokú bíróság a 43.484.378 forint után járó késedelmi kamatigényét is elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben annak megváltoztatásával az alperest a módosított kereset szerint történő marasztalását és perköltség fizetésére kötelezését kérte.

Álláspontja szerint elsődlegesen abban kell dönten, hogy a jelen peres eljárásban a vállalkozási szerződés 3. számú módosításának vagy a szándéknyilatkozat megnevezésű engedményezési okiratnak van jelentősége a per bírálása szempontjából. Véleménye szerint a jogvita eldöntésénél alapvetően a szerződésmódosítást kell figyelembe venni.

Ezt követően a fellebbezésében idézett a 2015. augusztus 28-án tartott tárgyalásról felvett jegyzőkönyvbe foglalt alperesi nyilatkozatokból, amelyekkel kapcsolatban előadta, hogy a felek között létrejött szerződésmódosítás tekintetében az alperes megtevesztette a felperest, mivel amit az alperes aláírt, az nem tükrözte az alperes aláírásakor akaratát a nyilatkozata alapján. Az alperes a szerződés aláírásakor abban tévesztette meg a felperest, hogy a szerződés rendelkezéseit be fogja tartani. Álláspontja szerint az alperes szándéka egyértelműen arra irányult, hogy a felszámolót kijátszva megkösse vele a szerződésmódosítást, majd ahelyett, hogy a jogszabályokat és a Cstv.-t betartva a vég számla szerinti összeget átutalta volna neki, először letétbe helyezéssel próbált teljesíteni, majd ezt követően átutalta az alvállalkozók részére a főkövetelés 80%-ra engedményezett összeget. A szerződésmódosítás a szerződésszerű teljesítés módját pontosan meghatározza.

A 43.484.378 forint kamatainak elutasítása körében előadta, hogy a felperes az alperes állításával szemben megküldte az adóigazolást, ezért annak hiánya sem képezhet a kifizetés késedelmét. Előadta, hogy erre vonatkozóan egyébként rendelkezés a szerződésben sem szerepel. A forrás rendelkezésre állásával kapcsolatban hivatkozott a ... Zrt. részére kifizetett vállalkozási díjra, a PKKB előtt történt teljesítési letéti ügyre, a szerződésmódosítás 5.5. pontjának a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (Kbt.) 305. § (3) bekezdésébe ütközésére és a Ptk.-val ellentétes kikötésre.

Az alperesnek a bírósági letétbe helyezésével kapcsolatban előadta, hogy egyetlen jogerős végzésben sem szerepel a felek között létrejött szerződésmódosítás, és a vég számla kiállítása sem, mivel a letéti ügyben eljáró bíróságoknak nem volt tudomásuk a szerződésmódosításról, ezért álláspontja szerint az indokolásuknak nincs relevanciája jelen ügy eldöntése tekintetében.

A fentiekben kifejtett indokolása alapján kérte a Fővárosi Ítéltáblát annak megállapítására, hogy az alperes a szerződésmódosítás rendelkezéseit nem tartotta be, amikor az alvállalkozóknak teljesített, ennek megfelelően az alvállalkozók felé 80%-ban engedményezett követelés kifizetése jogalap nélkül történt.

Álláspontja szerint az eddig kifejtett okfejtéssel párhuzamosan vizsgálhatja a Fővárosi Ítéltábla a szándéknyilatkozatok által kiváltott joghatást a peres eljárás tekintetében. Az elsőfokú bíróság

kifejezetten a szándéknyilatkozatok érvényességével foglalkozott az ítélete indokolásának 6. és 7. oldalán, amikor részletesen elemezte az engedményezés szabályait.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság végkövetkeztetése teljes mértékben érthetetlen, mert a felszámoló nem a felszámolást megelőzően, hanem azt követően akar a felperes vagyonával rendelkezni, figyelemmel a Cstv. 34. § (1) és (2) bekezdésére. Az elsőfokú bíróságnak arra kellett volna választ adnia, hogy a felszámolás megindulását követően miért nem rendelkezhet a felperes vagyonával, illetve a vagyonnak az engedményezéssel érintett részével.

Eldöntendő az a kérdés, hogy a szándéknyilatkozat megnevezésű okirat minek tekinthető. Ebben a körben elsődlegesen előadta, hogy azok nem engedményezési szerződések, hanem tipikusan egyoldalú nyilatkozatok, mert azok nem tartalmazzák a szerződésekre előírt követelményeket, ezért joghatás kiváltására nem alkalmasak, a jogügyletek a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján semmisek.

Amennyiben a Fővárosi Ítéltábla érvényesnek és hatályosnak fogadja el a perbeli szándéknyilatkozatokat, akkor az az álláspontja, hogy ezen szerződéseket a felszámoló joghatályosan felmondta, így ezekre teljesítést, illetve kifizetést nem lehet alapítani. A Kúria alperes által hivatkozott határozatának felperesi értelmezéséből is az következik, hogy egy korábbi engedményezési szerződéstől is elállhat a felszámoló egyoldalú jognyilatkozattal. Amennyiben az alvállalkozó közli a felszámolóval, hogy az engedményezési szerződésre vonatkozó elállását nem fogadja el, akkor a felszámolónak kellett volna ezzel kapcsolatban pert indítani. Jelen esetben azonban egyetlen alvállalkozó sem élt ezzel a kifogással, ezért a felszámoló nyilatkozata hatályosult az engedményezésre vonatkozóan.

Álláspontja szerint a jelen peres eljárásban a megkötött engedményezési megállapodások és a megkötött szerződésmódosítás, illetve az alvállalkozók kifizetése egyértelműen egy tartós jogviszonyt feltételez, amelynek keretében az elsőfokú bíróság az engedményezést követően bekövetkezett felszámolási eljárásra mint jelentős körülményre tekintettel módosíthatta volna a Ptk. 241. §-a alapján a szándéknyilatkozatokat, azonban erről a kérdésről az elsőfokú bíróság nem döntött az ítéletében. Az elsőfokú bíróság arról sem döntött, hogy a ki nem fizetett alvállalkozók tekintetében milyen alapon utasítja el a keresetet, mivel 24.340.134 forintot az alperes sem a felszámolónak, sem az alvállalkozóknak nem fizetett ki. Mindezek hiányában az ítéletnek a kereseti követelésre vonatkozó indokolása hiányos, a keresetet nem merítette ki, amikor ezekről nem döntött, ezért az jogszabálysértő is.

A felperes nyilatkozata szerint a fellebbezése 4. oldalának harmadik bekezdésében lévő kérelmét keresetváltoztatás szándékával terjesztette elő, amelyben annak megállapítását kérte, hogy az alperes a szerződésmódosítás rendelkezéseit nem tartotta be, amikor az alvállalkozóknak fizetett, ennek megfelelően az alvállalkozók felé 80%-ban engedményezett követelés kifizetése jogalap nélkül történt.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte.

Álláspontja szerint amennyiben az engedményezésről szóló tájékoztatást a kötelezett kézhez kapja, attól az időponttól kezdődően már csak az engedményesek részére teljesíthet. Utalt arra a bírói gyakorlatra, amely szerint amennyiben az engedményezési szerződés érvénytelenségét bíróság megállapítaná, az csak az engedményező és az engedményes közötti jogviszonyt érintené. Az engedményezési szerződés alapján a követelés átszállt az engedményesre, ezért az engedményezést nem lehet felmondással megszüntetni.

Álláspontja szerint a felperes a másodfokú eljárásban a keresetét nem módosíthatja.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és megalapozottan utasította el a felperesnek a vállalkozási szerződésből eredő, a perben érvényesített vállalkozási díj iránti követelését.

Tény, hogy a felperes törvényes képviselője a felszámolási eljárás elrendelését megelőzően engedményezte az alvállalkozókra az alperessel szembeni vállalkozói díj iránti igényét. A felperes a 2011. szeptember 30-án kelt levelében az engedményezésről értesítette az alperest, és az ott megjelölt alvállalkozóknak közvetlen kifizetést kért a végszámla terhére. A levélben a felperes az engedményeseket felsorolta, és a levélhez mellékletként csatolt szándéknyilatkozatokban szerepel az egyes engedményesekre lebontva az engedményezett összeg.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint nem a szándéknyilatkozatok, hanem a felperesnek az alpereshez címzett (az elsőfokú eljárásban az alperes 7. sorszámú beadványának mellékleteként csatolt), 2011. szeptember 30-án kelt levele minősül az engedményezésről szóló értesítésnek, amelyet az alperes 2011. szeptember 30-án átvett, és ezt a tényt dátummal ellátva a törvényes képviselője aláírással igazolta. Ettől az időponttól kezdődően a kötelezett alperes joghatályosan csak az új jogosultaknak, azaz csak az engedményeseknek teljesíthet. Az értesítés ugyanúgy nincs alakszerűséghez kötve, mint maga az engedményezés, a döntő az, hogy az értesítés bármilyen formában történik, hitelt érdemlő legyen.

E joghatályos értesítés után az alperes mint kötelezett jogosan tekintheti az engedményeseket a hitelezőjének, aminek kettős hatása van: egyrészt már nem teljesíthet érvényesen az engedményező felperes részére, másrészt joga van arra, hogy már az engedményeseknek teljesítsen.

A felperes a keresetét a Ptk. 402. §-ára alapította, okirati bizonyítékként becsatolta a 3. számú szerződésmódosítást és a szándéknyilatkozatokat. A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az alperes fizetési kötelezettségének megállapítása céljából ezeket együtt kell vizsgálni és értékelni. A vállalkozási szerződés 3. számú módosítása, amely elszámolásként került megjelölésre, a vállalkozási díjat rendezte, ahogy erre a felperes a fellebbezésében maga is hivatkozott. A vállalkozási szerződés 3. számú módosítását megelőző másfél évvel kapta meg az alperes a felperestől a szándéknyilatkozatokat. A vállalkozási szerződés 3. számú módosítása nem tartalmaz arra vonatkozó rendelkezést, hogy a számlában szereplő összeget kinek kell az alperesnek megfizetnie. Mindebből az következik, hogy a vállalkozási szerződés 3. számú módosításában szereplő összegek szándéknyilatkozatokban megjelölt része került engedményezés útján az engedményesekhez mint alvállalkozókhoz.

Jelen per kiemelt jelentőségű per, ezért a Pp. XXVI. fejezetében lévő eljárási szabályokat kell alkalmazni. A másodfokú eljárásban való keresetmódosításra a kiemelt jelentőségű pereknél nincs külön szabály, ezért az általános szabályokat kell figyelembe venni. A 2011. március 1-jétől hatályos Pp. 247. § (1) bekezdése szerint a másodfokú eljárásban a keresetet megváltoztatni nem lehet, a 146. § (5) bekezdésének a) pontjában foglalt nyilatkozat akkor tehető, ha annak a 235. § (1) bekezdése alapján helye van.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú eljárás irataiból megállapította, hogy a felperes az elsőfokú eljárásban nem támadta meg a vállalkozási szerződés 3. számú módosítását megtévesztésre hivatkozással, ezért a kereset erre való kiterjesztésének a másodfokú eljárásban a Pp. 247. § (1) bekezdése alapján nincs helye. A másodfokú eljárásban a Pp. 247. § (1) bekezdésére figyelemmel ugyancsak nem lehet vizsgálni a felperesnek az alperes szerződésmódosítás rendelkezéseinek be nem tartására irányuló megállapítására irányuló kereset kiterjesztését.

A felperes a fellebbezésében az elsőfokú eljárásban tett kifogással egyezően a szándéknyilatkozatok megtévesztésére hivatkozott. Ezzel kapcsolatban az elsőfokú bíróság (a 8. sorszámú jegyzőkönyvben foglaltak tanúsága szerint felhívta a felperest a keresete 30 napon belül történő pontosítására. A felperes a 9. sorszámú előkészítő iratában úgy nyilatkozott, hogy az alvállalkozókat nem kívánja perbe hívni, mert nincs szükség a szándéknyilatkozatok megtámadására, figyelemmel arra, hogy ezek nem engedményezési szerződések, hanem egyoldalú nyilatkozatok, az alvállalkozók nem írták alá, ezért nincs benne kölcsönös, egybehangzó akaratnyilatkozat. Állítása szerint 2013. július 18-án a felszámoló ezeket a szándéknyilatkozatokat visszavonta, a szándéknyilatkozatokkal kapcsolatos elállási jog hatályosult, mert azt a címzettek átvették és semmilyen módon nem vitatták. A szándéknyilatkozat joghatás kiváltására a Cstv. 34. § (2) bekezdése alapján nem alkalmas. Határozott kereseti kérelem és konkrét kifogás hiányában azonban az elsőfokú bíróság nem vizsgálhatta a szándéknyilatkozatok érvényességét sem.

A szándéknyilatkozatokkal kapcsolatban az elsőfokú bíróság a felperes fellebbezésben tett állításával ellentétben egyértelműen megmondta, hogy azok nem minősülnek engedményezési szerződésnek, hanem csak az engedményezésről való értesítésnek, ami egyoldalú nyilatkozat.

Az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásában helyesen hivatkozott arra, hogy a felperesi felszámolónak a 2013. július 18-án kelt, és az engedményeseknek megküldött levele joghatás kiváltására nem alkalmas, figyelemmel arra, hogy az engedményezési szerződés megkötésével a követelés átszállt az engedményesekre, azaz az engedményezési szerződés alapján megtörtént a teljesítés is, ezért a Cstv. 47. § (1) bekezdésére hivatkozással sem azonnali hatályú felmondásnak, sem a szerződéstől történő elállásnak nincs helye.

Az elsőfokú bíróság helyesen utasította el a felperesnek a 43.484.378 forint után a késedelmi kamat követelését is. A Fővárosi Ítéltábla az iratokból megállapította, hogy a vállalkozási díj kifizetésének a vállalkozási szerződés 3. számú módosítása szerint két együttes feltétele volt: egyrészt a kifizetéshez szükséges forrásnak rendelkezésre kellett állnia az alperesnél, másrészt a közbeszerzések teljesítéséhez kapcsolódóan kötelezően alkalmazandó az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) 36/A. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott, a tényleges kifizetés időpontjától számított 30 napnál nem régebbi nemlegesnek minősülő adóigazolás felperes részéről történő bemutatása. A felperes sem az elsőfokú, sem a másodfokú eljárásban nem bizonyította, hogy ez a két feltétel együtt, egy időben fennállt volna, ami az alperes késedelembe esését és ezzel együtt a késedelmi kamatfizetési kötelezettségét alátámasztaná.

A felperes fellebbezésben tett állításával szemben a végszámla kiállítása és befogadása nem jelenti azt, hogy a vállalkozási szerződés 3. számú módosításának 5.5. pontjában kikötött forrás az alperes rendelkezésére állt volna.

A jelen pernek nem az alvállalkozók részére történt teljesítése a tárgya, hanem az, hogy a vállalkozási szerződés alapján az alperes mint megrendelő az egyik konzorciumi tagnak mint felperesnek tartozik-e a vállalkozási díjjal, ezért a jelen perbeli jogvita elbírálása szempontjából irreleváns, hogy az alperes részben teljesítési letét útján tesz eleget a vállalkozási díjfizetési kötelezettségének.

Az elsőfokú bíróságnak az ítélete rendelkező részében foglalt döntése kiterjedt a felperes által a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre, ezért a Pp. 213. § (1) bekezdésében foglaltakat nem sértette meg.

A felperes a 9. sorszámú előkészítő iratában hivatkozott ugyan a Ptk. 241. §-ára, azonban nem terjesztett elő olyan határozott tartalmú keresetet, amiben erre tekintettel kérte volna akár az engedményezési szerződések, akár a szándéknyilatkozatok módosítását, ezért erről az ítéletében nem kellett döntenie.

A jelen pernek ugyancsak nem volt tárgya a ki nem fizetett alvállalkozóknak járó, a felperesnek megítélendő vállalkozási díj, mivel a perben az alvállalkozók közül egyik sem volt sem peres fél, sem beavatkozó. Az elsőfokú bíróságnak kizárólag arról kellett döntenie a felperes keresete alapján, hogy a felperest illeti-e meg a perben érvényesített vállalkozási díj.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése sikertelen maradt, ezért a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kell az alperes részére a másodfokú eljárásban felmerült költségét megfizetnie. A Fővárosi Ítéltábla az ügyvédi munkadíj mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdése alapján mérlegeléssel, a ténylegesen kifejtett munkára tekintettel határozta meg. A felperesnek az illetékfeljegyzési jogára és a fellebbezésének eredménytelenségére tekintettel kell megfizetnie az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 47. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2016. március 30.

. Koday Zsuzsanna s.k.
a tanács elnöke

. Kurucz Zsuzsánna s.k.. Pusztai Anita s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági tisztviselő